

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка

Кафедра соціальної роботи та соціальної педагогіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри

проф. Ольга СОРОКА
Протокол №1 від 1 вересня

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СОЦІАЛЬНЕ ПАРТНЕРСТВО

Рівень вищої освіти	<u>другий (магістерський)</u>
Галузь знань	<u>I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення</u> (шифр і назва галузі знань)
Спеціальність	<u>I10 Соціальна робота та консультування</u> (код і найменування спеціальності)
Освітня програма	<u>Соціальне адміністрування в громаді</u> (найменування освітньої програми)
Мова навчання	<u>українська</u>

2026 – 2027 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Соціальне партнерство» для підготовки здобувачів освіти другого (магістерського рівня) освітньої програми «Соціальне адміністрування в громаді» спеціальності І10 Соціальна робота та консультування галузі знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення.

Розробник:

Калаур С.М., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної роботи та соціальної педагогіки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Опис навчальної дисципліни

1	Освітня програма	Соціальне адміністрування в громаді
2	Спеціальність	ІІО Соціальна робота та консультування
3	Галузь знань	I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення Соціальна робота
4	Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
5	Форма навчання	Очна, заочна
6	Статус дисципліни	Основна
7	Мова навчання	Українська
8	Курс	1
9	Семестр	1
10	Обсяг дисципліни в кредитах ECTS	4 кредити
11	Загальна кількість годин	120
12	Кількість змістових модулів	2
13	Аудиторні заняття (год.)	36
14	Лекції (год.)	Денна форма – 20, заочна форма – 12
15	Практичні* заняття (год.)	Денна форма – 16, заочна форма – 12
16	Самостійна робота студента (год.)	Денна форма – 84, заочна форма – 96
17	Вид ІНДЗ	-
18	Форма підсумкового контролю	Залік

* *семінарські*

Частка годин аудиторних занять становить:
для денної форми навчання – 30%; для заочної форми навчання – 20%.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальний курс «Соціальне партнерство» належить до циклу професійної підготовки та розкриває майбутнім фахівцям соціономічного профілю значення конфліктологічної компетентності для реалізації професійних функцій та забезпечує можливість налагоджувати партнерську взаємодію.

Мета: полягає у формуванні у здобувачів освіти теоретичних уявлень про конфлікти в соціономічній сфері та про умови налагодження партнерської взаємодії, а також вдосконалення практичних умінь організації переговорного процесу. До провідних завдань належить: опанування механізмами управління конфліктами; вивчення шляхів виникнення конфліктів на рівні соціальної системи (економічні, політичні, етнокультурні, юридичні релігійні); аналіз практичних аспектів формування конструктивних підходів до налагодження позитивної взаємодії й проведення переговорного процесу.

3. Компетентності та результати навчання

Вивчення навчального курсу «Соціальне партнерство» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі соціальної роботи або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 9. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 10. Здатність працювати в команді.

Фахові компетентності (ФК):

ФК 5. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (експертами з інших галузей/видів економічної діяльності), налагоджувати взаємодію державних, громадських і комерційних організацій на підґрунті соціального партнерства.

ФК 8. Здатність до спільної діяльності та групової мотивації, фасилітації процесів прийняття групових рішень.

ФК 11. Здатність виявляти професійну ідентичність та діяти згідно з цінностями соціальної роботи. **ФК 13.** Здатність до формування позитивного іміджу професії, її статусу в суспільстві.

ФК 17. Здатність моделювати професійну діяльність, спрямовану на вирішення професійних задач у громаді, розширювати та вдосконалювати арсенал професійних дій,

Вивчення навчальної дисципліни «Соціальне партнерство» забезпечує досягнення здобувачами таких результатів навчання:

ПРН 4. Показувати глибинне знання та системне розуміння теоретичних концепцій, як із галузі соціальної роботи, так і з інших галузей соціогуманітарних наук.

ПРН 8. Автономно приймати рішення в складних і непередбачуваних ситуаціях.

ПРН 9. Виконувати рефлексивні практики в контексті цінностей соціальної роботи, відповідальності, у тому числі для запобігання професійного вигорання.

ПРН 10. Аналізувати соціальний та індивідуальний контекст проблем особи, сім'ї, соціальної групи, громади, формулювати мету і завдання соціальної роботи, планувати раннє втручання в складних і непередбачуваних обставинах відповідно до цінностей соціальної роботи.

ПРН 11. Організовувати спільну діяльність фахівців різних галузей і непрофесіоналів, здійснювати їх підготовку до виконання завдань соціальної роботи, ініціювати командоутворення та координувати командну роботу.

ПРН 12. Оцінювати соціальні наслідки політики у сфері прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку суспільства, розробляти рекомендації стосовно удосконалення нормативно-правового забезпечення соціальної роботи.

ПРН 13. Демонструвати ініціативу, самостійність, оригінальність, генерувати нові ідеї для розв'язання завдань професійної діяльності.

ПРН 17. Самостійно будувати та підтримувати цілеспрямовані, професійні взаємини з широким колом людей, представниками різних спільнот і організацій, аргументувати, переконувати, вести конструктивні переговори, результативні бесіди, дискусії, толерантно ставитися до альтернативних думок.

ПРН 18. Демонструвати позитивне ставлення до власної професії та відповідати своєю поведінкою етичним принципам і стандартам соціальної роботи.

4. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Теорія і практика соціальної роботи в громаді» є *пререквізитом* до освітнього компоненту «Соціальне партнерство».

4. Програма навчальної дисципліни

4.1. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. «Загальна теорія конфлікту та партнерської діяльності».

Тема 1. Поняття, функції і типологія конфліктів.

Природа й поняття конфлікту. Основні категоріальні поняття в конфлікті. Позитивні (конструктивні) і негативні (деструктивні) функції конфліктів. Типологія конфліктів.

Тема 2. Причини конфлікту, його структура та динаміка.

Об'єктивні елементи структури конфлікту (об'єкт і предмет конфлікту, учасники конфлікту, просторово-часові характеристики, середовище конфлікту). Суб'єктивні елементи соціальних конфліктів (основні психологічні домінанти поведінки, риси характеру і типи особистостей, установки особистості, неадекватні оцінки і сприйняття, етичні цінності, манери поведінки). Причини соціальних конфліктів. Динаміка конфлікту (передконфліктна ситуація (латентний період); інцидент; ескалація; кульмінація; завершення конфлікту; постконфліктна ситуація). Механізм виникнення конфлікту. Конфліктні моделі в трансактній психології.

Тема 3. Поведінка людей в конфлікті. Форми конфлікту.

Основні моделі поведінки особистості в конфлікті (конструктивна, деструктивна, конформістська). Стратегії поведінки особистості в конфлікті (уникнення, суперництво, компроміс, співробітництво, пристосованість). Типи конфліктних особистостей (демонстративний; ригідний; некерований; суперточний; «безконфліктний»). Словесна агресія. Фізична агресія. Скандал. Бойкот, саботаж, страйк, переслідування, протест, бунт, тероризм, війна і революція.

Тема 4. Внутрішньоособистісний та міжособистісні конфлікти.

Поняття внутрішньоособистісного конфлікту. Основні концепції, види та причини внутрішньоособистісних конфліктів. Наслідки внутрішньоособистісних конфліктів. Способи і умови їх попередження. Методи вирішення внутрішньоособистісних конфліктів. Поняття міжособистісних конфліктів та основні особливості таких конфліктів. Функції та елементи міжособистісних конфліктів. Стратегії поведінки особистості в конфлікті. Причини міжособистісних конфліктів та їх класифікація. Управління міжособистісними конфліктами.

Тема 5. Конфлікти в організаціях соціономічної сфери.

Поняття організації. Специфіка конфліктів в організації соціономічної сфери. Влада як інструмент управління в організації. Типи конфліктів в організаціях та причини їх виникнення. Особливості управління конфліктами в організаціях.

Тема 6. Конфлікти у сім'ї та групі.

Поняття сімейних конфліктів і їх особливості. Причини конфліктів в сім'ях. Класифікація сімейних конфліктів. Конфлікти «чоловік – дружина». Конфлікти у взаємовідносинах батьків і дітей. Попередження і розв'язання сімейних конфліктів. Групові норми. Види групових конфліктів. Конфлікт «особа – група». Міжгрупові конфлікти та їх основні види. Конфлікти в суспільстві.

Змістовий модуль 2. Практичні підходи до організації переговорного процесу в соціальному середовищі

Тема 7. Налагодження партнерської взаємодії під час економічних та політичних конфліктів.

Сутність економічних конфліктів та їх природа. Причини, форми, сторони та динаміка економічних конфліктів. Особливості розв'язання колективних трудових конфліктів. Сутність і поняття політичного конфлікту. Типологія та специфіка політичних конфліктів. Основні принципи, методи і прийоми політичної боротьби. Управління політичними конфліктами.

Тема 8. Налагодження партнерської взаємодії у конфліктах культур та під час етнонаціональних і релігійних конфліктів.

Сутність, причини і витоки конфлікту культур. Різноманіття культурно-ціннісних конфліктів. Особливості врегулювання конфліктів культур. Сутність і природа етнонаціональних конфліктів. Типи етнонаціональних конфліктів. Динаміка етнонаціональних конфліктів. Врегулювання етнонаціональних конфліктів. Сутність і природа релігійного конфлікту. Причини та умови виникнення релігійного конфлікту. Суб'єкти релігійних конфліктів. Механізм розв'язання релігійних конфліктів.

Тема 9. Мистецтво переговорів.

Соціальна природа та сутність переговорів. Переваги переговорів, типологія переговорів та основні функції переговорів. Моральні принципи ведення переговорів. Регуляція психологічної атмосфери. Налагодження контакту. Прийом та передача інформації при переговорах. Прийняття рішення.

Тема 10. Динаміка переговорного процесу та стилі їх проведення.

Основні етапи (стадії) переговорного процесу. Стилi проведення переговорів і тактичні прийоми, які при цьому використовуються. Особливості ведення переговорів у надзвичайних умовах.

4.2 Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд	с.р.		л	п	лаб.	інд	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Загальна теорія конфлікту та партнерської діяльності												
Тема 1. Поняття, функції і типологія конфліктів	10	2	2			6	9	1				8
Тема 2. Причини конфлікту, його структура та динаміка	10	2	2			6	10	1	2			7

Тема 3. Поведінка людей в конфлікті. Форми конфлікту	10	2	2			6	9	-				9
Тема 4. Внутрішньоособистісний та міжособистісні конфлікти	10	2	2			6	11	2	2			7
Тема 5. Конфлікти в організаціях соціономічної сфери	10	2	-			8	10	2				8
Тема 6. Конфлікти у сім'ї та групі	10	2	2			6	11	2	2			7
Разом за змістовим модулем 1	60	12	10			38	60	8	6			46
Змістовий модуль 2. Практичні підходи до організації переговорного процесу в соціальному середовищі												
Тема 7. Налагодження партнерської взаємодії під час економічних та політичних конфліктів	14	2	-			12	13					13
Тема 8. Налагодження партнерської взаємодії у конфліктах культур та під час етнонаціональних і релігійних конфліктів	15	2	2			11	16	2	2			12
Тема 9. Мистецтво переговорів	15	2	2			11	15		2			13
Тема 10. Динаміка переговорного процесу та стилі їх проведення.	16	2	2			12	16	2	2			12
Разом за змістовим модулем 2	60	8	6			46	60	4	6			50
УСЬОГО ГОДИН	120	20	16	-	-	84	120	12	12	-	-	96

4.3. Теми лекцій

№ з/п	№ теми	Назва теми	кількість годин	
			денна форма	заочна форма
1	1	Поняття, функції і типологія конфліктів	2	1
2	2	Причини конфлікту, його структура та динаміка	2	1
3	3	Поведінка людей в конфлікті. Форми конфлікту	2	-
4	4	Внутрішньоособистісний та міжособистісні конфлікти	2	2
5	5	Конфлікти в організаціях соціономічної сфери	2	2
6	6	Конфлікти у сім'ї та групі	2	2
7	7	Налагодження партнерської взаємодії під час економічних та політичних конфліктів	2	-

8	8	Налагодження партнерської взаємодії у конфліктах культур та під час етнонаціональних і релігійних конфліктів	2	2
9	9	Мистецтво переговорів	2	–
10	10	Динаміка переговорного процесу та стилі їх проведення.	2	2
Всього годин			20	12

4.4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Поняття, функції і типологія конфліктів	2	–
2	Причини конфлікту, його структура та динаміка	2	2
3	Поведінка людей в конфлікті. Форми конфлікту	2	–
4	Внутрішньоособистісний та міжособистісний конфлікти	2	2
5	Конфлікти у сім'ї та групі	2	2
6	Налагодження партнерської взаємодії у конфліктах культур та під час етнонаціональних і релігійних конфліктів	2	2
7	Мистецтво переговорів	2	2
8	Динаміка переговорного процесу та стилі їх проведення.	2	2
Всього годин		16	12

4.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Форми конфлікту у соціальній сфері	6	6
2	Внутрішньоособистісний конфлікт соціального працівника	6	6
3	Міжособистісний конфлікт в соціальній організації	6	7
4	Конфлікти у сім'ї	6	7
5	Конфлікти в групі	6	7
6	Політичні конфлікти в сучасному українському соціумі	6	7
7	Конфлікт культур і духовних цінностей	6	7
8	Етнонаціональні конфлікти	6	7
9	Юридичні конфлікти	6	7
10	Релігійні конфлікти.	6	7
11	Мистецтво організації та проведення переговорів.	6	7
12	Динаміка переговорного процесу	6	7
13	Стилi проведення переговорів	6	7
14	Опанувати основними підходами до проведення переговорного процесу	6	7
ВСЬОГО		84	96

6. Форми та методи навчання

Форми навчання: лекції (традиційні, проблемні, інтерактивні); семінари та семінари-дискусії; консультації (індивідуальні та групові); самостійна робота здобувачів освіти; дистанційне навчання із застосуванням електронної освітньої платформи Moodle; виконання та захист проєктів, презентацій; науково-дослідна робота (академічні есе).

Методи навчання:

словесні методи: пояснення, розповідь, бесіда, дискусія;

наочні методи: демонстрація, використання мультимедійних презентацій;

проблемно-пошукові методи: проблемний виклад;

інтерактивні методи: мозковий штурм, круглий стіл; метод проєктів.

Вивчення навчальної дисципліни та обрані форми і методи навчання сприяють формуванню соціально-комунікативних навичок здобувачів, а саме:

– метод проєктів сприяє розвитку критичного мислення, комунікації, командної роботи та креативності; проєкти дозволяють здобувачам працювати над реальними практичними завданнями та розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими та презентувати свої ідеї щодо організації соціокультурної діяльності.

– мозковий штурм та круглі столи дозволяють здобувачам зануритися в різні практично-орієнтовані ситуації, де вони як менеджери мають вирішувати конфлікти і вдосконалити свої комунікативні навички.

– дискусії сприяють формуванню навичок аргументації, слухання та стимулюють критичне мислення, допомагають розглядати різні погляди на ситуацію, яка може скластися в соціокультурній сфері й виважено аргументувати свою позицію.

– інтерактивне навчання. Використання інтерактивних платформ і технологій, таких як онлайн-курси, вебінару дозволяє здобувачам розвивати адаптаційні та технічні навички, а також підвищувати креативність.

7. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Соціальне партнерство» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- стандартизовані тести;
- поточне опитування;
- презентації результатів виконаних індивідуальних завдань;
- аналіз нормативно-правових документів;
- реферати.

Кількість балів за роботу з практичним матеріалом під час самостійної праці залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання;

- самостійність виконання;
- креативний підхід;
- ініціативність.

8. Форми контролю

У процесі вивчення дисципліни «Соціальне партнерство» використовуються такі форми контролю:

- поточний контроль здійснюється у формі оцінювання результатів навчальної діяльності магістрантів на семінарських заняттях та під час виконання ними завдань самостійної роботи, у формі тестування;
- модульний контроль застосовується після вивчення логічно завершеної частини навчальної дисципліни, оцінка модульного контролю складається з балів, накопичених упродовж вивчення змістового модуля.

9. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Політика оцінювання

Поточне оцінювання

Критерії оцінювання на семінарських заняттях:

За роботу на семінарському занятті здобувач освіти може отримати максимум **12 балів**.

12 балів: магістрант демонструє повні, систематичні знань з семінарського заняття, вміє креативно висловлювати й аргументувати свою думку з проблемних питань семінару, а також уміє творчо використовувати набуті знання та застосовувати їх на практиці.

11 балів: магістрант демонструє повні, систематичні знань з семінарського заняття, вміє вільно висловлювати думку з проблемних питань семінару, уміє творчо використовувати набуті знання.

10 балів: магістрант володіє належним рівнем теоретичних знань, самостійно аналізує події, явища, факти, виявляє розуміння теоретичних питань семінару

9 балів: магістрант володіє теоретичними знаннями, самостійно аналізує події, явища, факти, виявляє розуміння теоретичних питань семінару, однак інколи допускає незначні помилки

8 балів: магістрант демонструє належні знання основного матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, допускає незначні помилки, однак уміє їх самостійно виправити

7 балів: магістрант демонструє знання основного матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, допускає незначні помилки, однак уміє їх виправити з допомогою викладача

6 балів: магістрант демонструє фрагментарні знання матеріалу семінарського заняття, що складає менше 50% необхідного обсягу та допускає помилки, які може виправити з допомогою викладача

5 балів: магістрант демонструє поверхневу обізнаність у проблемних питань семінару, допускає суттєві помилки при викладі матеріалу, але спроможний усунути їх із допомогою викладача

4 бали: магістрант демонструє лише загальну обізнаність у проблемних питань семінару, допускає суттєві помилки при викладі матеріалу та не спроможний усунути без допомоги викладача

3 бали: магістрант відповідає дуже загально, допускає суттєві помилки при викладі матеріалу, не спроможний робити узагальнення.

2 бал: відповідь містить грубі помилки у аналізі подій, явищ, фактів, використанні наукової термінології

1 бал: магістрант не володіє знаннями з семінарського заняття,

0 балів: відповідь відсутня.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота								Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	
12	12	12	12	12	12	12	16	

T1, T2 ... T8 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
64-74	D	задовільно	
60-64	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Мультимедійний проектор – демонстрація відеозаписів виховних заходів.

Інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення в MOODLE — опорні конспекти лекцій, нормативні документи, методичні рекомендації до проведення практичних занять, завдання для самостійної роботи, питання для самоконтролю.

12. Рекомендована література

Основна

1. Романова Н. Ф., Мельник І. П. Соціальне партнерство : навч.-метод. посіб. Київ : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2017. 238 с.
2. Колосок А. М. Соціальне партнерство : навч. посіб. Луцьк : ФОП Мажула Ю. М., 2025. 196 с.

3. Мартинюк Я. М. Соціальне партнерство : метод. вказівки до семінарських занять та викон. самостійної роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми «Соціальне забезпечення» галузі знань 23 Соціальна робота спец. 232 Соціальне забезпечення денної та заоч. форм навч. Луцьк : ЛНТУ, 2023. 52 с.
4. Гірник А. М. Основи конфліктології: навч. посіб. К. : Києво-Могилянська академія, 2010. 222 с.
5. Дороніна М. С., Дороніна А. В. Культура ділового спілкування і партнерства : навч. посіб. Х. : Вид. ХНЕУ, 2008. 202 с.
6. Калаур С.М. Теорія і методика професійної підготовки майбутніх фахівців соціальної сфери до розв'язання конфліктів у професійній діяльності : [монографія]. Тернопіль : Осадца Ю.В., 2018. – 456 с.
7. Калаур С. М. Міжнародний досвід налагодження соціального партнерства фахівцями соціальної сфери та можливості його використання у вітчизняній практиці розв'язування конфліктів. *Соціальна робота з різними категоріями населення у громаді: українські реалії та міжнародний досвід*: колективна монографія / В. Поліщук, Н. Горішна, Г. Слосанська та ін. – Тернопіль : Осадца Ю.В., 2018. С. 78–86.
8. Калаур, С. М. Фалинська З. З. Соціальна конфліктологія : навчальний посібник для студ. вищ. навч. закл. Тернопіль : Астон, 2010. 360 с.
9. Конфліктологія та теорія переговорів : Підручник / Є. Б. Тихомирова, С.Р. Постоловський. Суми : ВТД «Університетська книга», 2008. 240 с.
10. Матвійчук Т. Ф. Конфліктологія: навчально-методичний посібник. Львів : Вид-во «ГАЛИЧ-ПРЕС», 2018. 76 с.
11. Петришин Г. Р. Конфліктологія : навч.метод. посіб. Тернопіль : ТНПУ, 2014. 64 с.
12. Прибутько П. С. Конфліктологія : навчальний посібник / П. С. Прибутько, Р. В. Михайленко, Л. М. Дубчак та ін. К. : КНТ, 2010. 136 с.
13. Русинка І. І. Конфліктологія. Психотехнології запобігання і управління конфліктами : навч. посіб. для студ. К. : Професіонал, 2007. 332 с.
14. Скібіцька Л. І. Конфліктологія : навч. посіб. для студ. ВНЗ / Л. І. Скібіцька. 2-ге вид. К. : Кондор, 2009. 384 с.
15. Сорока О.В., Калаур С.М., Лещук Г.В. Формування командної взаємодії майбутніх фахівців соціономічного профілю з використанням проєктної технології. *Педагогічний дискурс*. Випуск 38, 2025. С. 65–71. <https://doi.org/10.31475/ped.dys.2025.38.09>
16. Яхно Т. П., Куревіна І. О. Конфліктологія та теорія переговорів. Навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2012. 168 с.

Допоміжна

1. Білоконенко Л. А. Український міжособистісний конфлікт : [монографія]. Київ : Інтерсервіс, 2015. 335 с.
2. Долинська Л. В. Психологія конфлікту: навч. посібн / Л. В. Долинська, Л. П. Матяш-Заяц. К. : Каравела, 2013. 304 с.
3. Даниленко О. Роль якісних методів у дослідженні соціальних конфліктів. *Соціологія: теорія, методи, маркетинг*. 2006. № 1. С. 110–123.

4. Драгомирецька Н. М. Мистецтво ділового спілкування : навч. посіб. для студ. спец. «Держ. управ.». Одеса, 2007. 151 с.
5. Іщенко Ю. Конфлікти як предмет гуманітарної перспективи : соціальна філософія. *Філософська думка*. 2010. № 2. С. 97–105.
6. Казаков В. Концепція нового соціального конфлікту Алена Турена. *Соціологія: теорія, методи, маркетинг*. 2008. № 3. С. 151–168.
7. Калаур С. М. Практичні засади формування готовності майбутніх фахівців соціономічного профілю до розв'язування особистісних та професійних конфліктів. *Професійна підготовка фахівців соціальної сфери: надбання, проблеми, перспективи*: Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (м. Хмельницький, 19-20 березня 2026 року) / Ред. колегія: Василенко О. та ін./ М-во освіти і науки України, Хмельницький нац. ун-т., каф. соц. роб. і соц. педагог. Хмельницький: ХНУ, 2026. С. 47–52.
8. Калаур С. М. Конфліктологічна компетентність майбутніх фахівців соціономічного профілю: теоретичні та методологічні аспекти формування під час навчання у магістратурі. *Соціальна робота: виклики сьогодення* : Збірник наукових праць за матеріалами XIV Міжнародної науково-практичної конференції / за заг. ред. О. В. Сороки, С. М. Калаур, Г. В. Лещук. Тернопіль : ТНПУ імені В. Гнатюка, 2025. С. 34–39. <http://dspace.tnpu.edu.ua/handle/123456789/36591>
9. Калаур С. М. Психологічні аспекти формування конфліктологічної компетентності. *Теоретико-методологічні основи розвитку освіти та управлінської діяльності*: матеріали IX Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (4 грудня 2025 року, м. Херсон) / за ред. Кузьменка В. В., Слюсаренко Н. В.: Херсон: КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти», 2025. С. 138–140.
10. Калаур С. М., Сорока О. В., Лещук Г. В. Синергія праксеологічного і акмеологічного підходів під час формування командної взаємодії та соціального партнерства у професійній підготовці майбутніх фахівців соціономічного профілю. *Науковий вісник Вінницької академії безперервної освіти*. Серія «Педагогіка. Психологія», Вип. 9, 2026. С. 59–66. DOI <https://doi.org/10.32782/academ-ped.psyh-2026-1.08>
11. Калаур С. М. Практикум з Соціальної конфліктології для підготовки бакалаврів спеціальності «Соціальна педагогіка» та «Соціальна робота» (За кредитно-трансферною системою навчання). Тернопіль: Вид-во ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2007. 168 с.
12. Калаур С. М., Трухан М. А. Теоретичні та практичні основи підготовки соціальних педагогів до розв'язання конфліктів в освітніх закладах: навч. метод. посіб. Тернопіль: Вектор, 2015. 148 с.
13. Карамушка Л. М., Дзюба Т. М. Психологія управління конфліктами в організації (на матеріалі діяльності освітніх організацій). К. : Науковий світ, 2009. 268 с.
14. Карпушина М. Г. Система методів та форм навчання у формуванні вмінь вирішувати проблемні ситуації. *Вісник Запорізького національного університету*. Серія Педагогічні науки. Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2013. № 2 (20) : С. 36–47.

15. Кубрак О. Етика ділового та повсякденного спілкування : навч. посіб. 3-тє вид., стереотипне. Суми : Університетська книга. К. : ВД «Книгарня Ольга», 2005. 221 с.
16. Кунцевська А. Витоки інтраперсональних конфліктів у соціальних працівників (за матеріалами тренінгів). *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Соціологія. Психологія. Педагогіка* / Відп. ред. В.Б. Євтух. К. : КНУ ім. Т. Шевченка, 2006. Вип. 24–25. С. 48–54.
17. Навчально-методичний посібник для самостійної роботи та семінарських занять з навчальної дисципліни «Конфліктологія» / уклад.: М. П. Требін, О. М. Сахань, Л. М. Герасіна та ін. Х. : Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого», 2013. 61 с.
18. Повалій Т. Л., Бойко О. П. Соціальне партнерство та професійні комунікації в роботі менеджера соціокультурної діяльності : навч. посіб. Суми : Сумський державний університет, 2021. 241 с. ^[P]_{SEP}
19. Практикум з конфліктології / Г. Ложкін, Є. Юрковський, І. Моначін. Тернопіль : Воля, 2005. 168 с.
20. Тимошенко Н. Корпоративна культура : Діловий етикет : навч. посіб. К. : Знання, 2006. 392 с.
21. Філь С. С. Поняття конфліктологічної компетентності студентів, які в майбутньому працюватимуть з людьми [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://gisap.eu/ru/node/750>
22. Чмут Т. К. Етика ділового спілкування : навч. посіб / Т. Чмут, Г. Чайка. 6-е вид., випр.. і допов. К. : Знання, 2007. 230 с.

Інтернет-ресурси

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, електронний каталог періодичних видань – [URL:http://www.nbuv.gov.ua](http://www.nbuv.gov.ua).

Наукова бібліотека ТНПУ ім. В. Гнатюка – <http://library.tnpu.edu.ua/index.php?lang=ua>

Електронний каталог Наукової бібліотеки ТНПУ – <http://catalog.library.tnpu.edu.ua:8080/library/DocSearchForm>

Бібліотека електронних книг ТНПУ – <http://catalog.library.tnpu.edu.ua:8080/e-lib/DocSearchForm>

Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського – <https://www.nbuv.gov.ua>

Наукова періодика України – <https://journals.uran.ua>

Google Scholar (Google Академія) – <https://scholar.google.com>

Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського НАПН України – [URL:http://www.library.edu-ua.net/id/485](http://www.library.edu-ua.net/id/485).

Вікіпедія, вільна енциклопедія – [URL: http://uk.wikipedia.org/wiki](http://uk.wikipedia.org/wiki).

14 Перелік рекомендованих ресурсів

з неформальної та/або інформальної освіти, за результатами
проходження яких можуть бути визнані результати навчання з
освітнього компоненту (за наявності)*

Для досягнення програмних результатів навчання та набуття компетентностей з освітнього компоненту здобувачам освіти рекомендується проходження курсів, тренінгів, семінарів, професійних стажувань, а саме:

- Coursera – онлайн-курси з конфліктології;
- Prometheus – відкриті онлайн-курси гуманітарного, та психологічного спрямування;
- Google Scholar – пошуковий ресурс для виявлення наукових публікацій та історіографічних праць за тематикою конфліктології.

Результати навчання, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, можуть бути визнані відповідно до їх відповідності результатам навчання освітнього компонента «Соціальне партнерство» і за результатами передбаченого оцінювання. Визнання результатів навчання здійснюється відповідно до чинного Положення ТНПУ про визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті.

15. Комунікація та етика взаємодії*

Комунікація між викладачем і здобувачами освіти здійснюється під час занять, консультацій, через корпоративну електронну пошту kalaur@tnpu.edu.ua та систему дистанційного навчання Moodle. Консультації проводяться згідно з графіком або за попередньою домовленістю.

У разі відсутності на занятті з поважних причин здобувач освіти повинен повідомити викладача та відпрацювати пропущений матеріал у встановленому порядку.

Учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися принципів взаємної поваги, академічної доброчесності, толерантності та професійної етики. Під час спілкування очікуються коректність, відповідальність, конструктивний діалог і повага до думок інших учасників освітнього процесу.